

DANSKE KRÆFTFORSKNINGS DAGE 2022

Nyt fra forskningen – hvordan kan de pårørende støttes bedre?

Line Lund, ph.d., Statens Institut for Folkesundhed

#DKD2022

#SamarbejdeOmKræft

Sli.do

#131525

Baggrund

"At være pårørende til en kræftpatient" (Lund, 2014)

Store andele af de pårørende

- Påtager sig **store opgaver** i relation til patientens sygdom
- Oplever **negative konsekvenser** af at være pårørende
- Er **utilfredse med** nogle aspekter af **interaktionen** med/**støtten** fra de sundhedsprofessionelle

→ *Problematisk for både patient og pårørende*

Hvordan forbedrer vi støtten til de pårørende til patienter i specialiseret palliativ indsats i hjemmet?

CSNAT interventionen (Carer Support Needs Assessment Tool Intervention)

- Evidensbaseret
- Positive effekter i udlandet (England, Australien) på bl.a. belastning

CSNAT projektets formål

At undersøge effekten af CSNAT interventionen blandt pårørende til patienter, som for nylig er startet i specialiseret palliativ indsats (SPI) i hjemmet i Danmark

Hvad er CSNAT interventionen?

CSNAT interventionen består af:

- **Anvendelse af evidensbaseret værktøj (CSNAT)**
 - Den pårørende udfylder CSNAT → behov for støtte identificeres og prioriteres
- **Samtale mellem den pårørende og sundhedspersonalet**
 - Behovene diskuteres → skræddersyet støtte til den pårørende

CSNAT interventionen kræver oplæring af sundhedspersonalet

CSNAT

	Har du brug for mere støtte i forhold til...	Nej	Lidt mere	En del mere	Meget mere
1	... At forstå din pårørendes sygdom?				
2	... At have tid til dig selv i løbet af dagen?				
3	... At håndtere din pårørendes symptomer, herunder at give medicin?				
4	... Dine økonomiske, juridiske eller arbejdsmæssige spørgsmål eller problemer?				
5	... At yde personlig pleje til din pårørende (f.eks. til at tage tøj på, vaske sig, komme på toilettet)?				
6	... At håndtere dine følelser og bekymringer?				
7	... At vide, hvem du kan kontakte, hvis du er bekymret for din pårørende (angående problemer både om dagen og om natten)?				
8	... At passe på dit eget helbred (fysiske problemer)?				
9	... Hjælpe midler til plejen af din pårørende?				
...	...				

Metode

Setting: Ni danske udgående SPI teams (hospitaller og hospicer)

Deltagere: 437 pårørende

Design: Stepped wedge cluster randomised controlled trial

Levering af intervention: I) inden for 13 dage, II) 15-27 dage efter inklusion

Datakilder/-indsamling: Pårørende-spørgeskemaer (effekt), CSNAT, sundhedspersonalets skriftlige dokumentation af interventionen, interviews med sundhedspersonalet, Dansk Palliativ Database

Resultater

- *Erfaringer fra CSNAT-projektet (proces)*

Hvilken støtte blev givet?

- I ca. 3 ud af 4 tilfælde: Ikke behov for konkrete handlinger, men 'blot' lytning/råd/information

Sundhedspersonalets oplevelse af interventionen?

- Yderst positiv! Samtalerne oplevet som meningsfulde og konstruktive

Resultater

- Effekt af CSNAT interventionen

Ingen effekt på det primære effektmål, belastning ('caregiver strain')

MEN effekt på en række andre områder, eksempelvis:

- **Mindre 'distress' (svær psykisk belastning)**
- **Mere opmærksomhed fra sundhedspersonalet på deres velbefindende**
- **Mere information fra sundhedspersonalet**
- **Bedre kvalitet af information fra og kommunikation med sundhedspersonalet**
- **Mere inddragelse**
- **At sundhedspersonalet oftere havde hjulpet dem med at håndtere de største belastninger**

Effektstørrelse: Medium/stor efter én samtale – øget yderligere efter to samtaler

Ref: Lund et al 2020

Status

Anvendelse i dag

I få SPI teams, og kun sporadisk

Årsag

Travl hverdag, manglende ressourcer

Hvordan forbedrer vi informationen til de pårørende?

HERMES interventionen

(Herlev Empowerment of Relatives through
More and Earlier information Supply)

HERMES projektets formål

At undersøge effekten af HERMES interventionen blandt pårørende til ny-henviste kræftpatienter, som starter op i et kræftbehandlingsforløb

Hvad er HERMES interventionen?

HERMES interventionen

HERMES interventionen består af to dele:

- Den pårørende angiver via en struktureret liste med 14 spørgsmål (HERMES spørgsmålene), på hvilke områder han/hun savner information
 - ”Savner du som pårørende mere information om...”
 - Sygdommen og sygdomsforløbet?
 - Behandlingen?
 - Hvor man som pårørende kan få hjælp?
 -
- Samtale med sundhedspersonalet (sygeplejerske) → den pårørende modtager den savnede information

Effekt af HERMES interventionen

HERMES interventionen

HERMES interventionen forbedrede de pårørendes oplevelse af:

- Mængden af information fra sundhedspersonalet
- Kvaliteten af information fra og kommunikation med sundhedspersonalet
- Sundhedspersonalets opmærksomhed på de pårørendes velbefindende

→ virkelig positive resultater på baggrund af en ret simpel og ikke særlig ressourcekrævende intervention

Ref: Lund et al 2020

Status

Anvendelse i dag

Anvendes ikke

Årsager

Travl hverdag, manglende ressourcer

→ **Løsning: HERMES interventionen som app?**

Budskab

- Forskningen viser, at
 - ✓ vi KAN forbedre støtten til de pårørende, og
 - ✓ vi VED, hvilke tiltag der virker
- MEN det kræver tid og ressourcer at komme videre herfra!

Tak for opmærksomheden

Kontakt:

Line Lund, linlu@sdu.dk

Projekterne er støttet økonomisk af:

A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal

Kræftens Bekæmpelse